

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาประเทศ กำลังคนเป็นหัวใจที่สำคัญในการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและการเมือง การพัฒนาทรัพยากรบุคคลจึงมีความสำคัญ โดยเฉพาะเยาวชนซึ่งอยู่ในวัยศึกษาในระดับอุดมศึกษา เนื่องจากการศึกษาหลังมัธยมเป็นระยะที่ช่วยในการบูรณะความรู้วิชาการให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับพัฒนาการของบุคคลในแง่มุมต่างๆ สถาบันอุดมศึกษาจึงมีบทบาทและหน้าที่หลักในการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ และเป็นที่ต้องการสู่สังคม โดยแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 ได้กำหนดบทบาทของการศึกษาไทยอันพึงประสงค์ในการสร้างทรัพยากรมนุษย์ดังนี้⁽¹⁾

- สร้างคนให้มีปัญญา (wisdom) มีความคิดรวบยอด (conceptual thinking) มีความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) และสามารถเพิ่มศักยภาพหรือเพิ่มคุณค่าให้กับตนเอง เพื่อการพัฒนาต่อไปในอนาคต
- สร้างคนให้เป็นบุคคลเรียนรู้ หรือมีวัฒนธรรมทางวิทยาศาสตร์ สามารถปรับเปลี่ยนไปตามสังคมการเรียนรู้ หรือสังคมวิชาการ (intellectual society) โดยให้เป็นบุคคลที่มีความสุขในการเรียนรู้ มีเหตุผล โลกทัศน์กว้าง สามารถแก้ปัญหาได้อย่างเป็นขั้นตอน
- สร้างคนให้มีความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีคู่กับศิลปะ ธรรมชาติและเพื่อนมนุษย์ เพื่อให้มีสุนทรียภาพทางจิตใจ เข้าถึงความงาม ความดี ความสุขและมีพฤติกรรมแห่งการอนุรักษ์และช่วยเหลือเกื้อกูล
- สร้างคนให้มีความรู้และฝึกปฏิบัติในด้านการประกอบสัมมาอาชีพได้ และมีความสามารถในการจัดการ การจัดองค์การ เพื่อให้การประกอบอาชีพมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น
- สร้างคนให้มีความรู้และเข้าใจในสิ่งแวดล้อม สังคม วัฒนธรรมไทยและความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันทั้งในระดับชุมชน ประเทศ และระดับนานาชาติ สามารถวิเคราะห์ทางเลือกต่างๆเพื่อการอยู่ร่วมโดยสันติ
- สร้างคนให้มีหลักศาสนาธรรมประจำใจ มีระเบียบวินัย ความเป็นประชาธิปไตย เคราะห์อาวูโส ความภูมิใจในชาติ ถือประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน

ดังนั้นการอุดมศึกษาจึงไม่ได้หมายความเพียงบริการด้านการศึกษาวิชาการเท่านั้น แต่รวมถึงกระบวนการและหน้าที่ที่ครอบคลุมถึงการพัฒนาทั้งด้านสติปัญญา สังคม วัฒนธรรมและร่างกาย สำหรับแนวทางในการพัฒนานิสิตนั้นมิได้ให้แนวคิดอย่างกว้างขวาง เช่นเชอเกอร์ริง⁽²⁾ ที่ให้ความเห็นว่านิสิตควรได้รับการพัฒนา 3 ด้าน คือ (1) ความสามารถด้านสติปัญญา (2) พลศึกษา หัตถศึกษา (3) สังคมศึกษาและการปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้ โดยการพัฒนาดังกล่าวเปรียบเสมือนคราดที่ชาวนาใช้โกยฝาง สิ่งที่สำคัญที่สุดของคราดคือด้าม จึงจำเป็นที่ต้องรวมความสามารถแก้ด้ามในทุกด้านที่มีความสัมพันธ์ออกมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จสูงสุด

แต่การพัฒนานิสิตจำเป็นต้องมีการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน เพราะนิสิตเปรียบเสมือนวัตถุดิบที่เป็นปัจจัยสำคัญในการผลิต ดังที่ประกอบ คูปรัตน์⁽³⁾ กล่าวว่า สถาบันใดก็ตามที่รู้และเข้าใจในวัตถุดิบของตนคือนิสิตนักศึกษา จะสามารถจัดระบบดำเนินงานของตนทั้งในด้านการเรียนการสอน การให้บริการ และการปกครองอย่างมีประสิทธิภาพประสบความสำเร็จสูงกว่าสถาบันที่ไม่มีความเข้าใจในนิสิตนักศึกษาของตน

เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานบางประการของนิสิตจึงทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง พบว่านิสิตระดับอุดมศึกษา มักมีอายุอยู่ระหว่างวัยรุ่นตอนปลาย ซึ่งเป็นช่วงวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคมค่อนข้างสูง เป็นระยะหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต ต้องประสบความสำเร็จ ยาก มีปัญหาต่างๆมากมายโดยเฉพาะในการปรับตัว จึงมีผู้กล่าวว่า เป็นวัยวิกฤติกาล (Critical period) หรือวัยพายุบูแคม (storm & stress)⁽⁴⁾ ส่งผลให้ช่วงแห่งวัยสำคัญดังกล่าวมักมีปัญหาในการปรับตัว จึงเห็นได้ว่าในหลายสถาบันการศึกษาได้มีการศึกษาแง่มุมของปัญหาการปรับตัวอย่างแพร่หลาย แต่พบว่าการศึกษาที่ผ่านมามักเป็นการศึกษาเฉพาะในชั้นปีที่ 1 ของทุกคนะ ผลการศึกษาจึงเห็นในลักษณะเฉพาะชั้นปีแรกเข้า และทราบปัญหาในลักษณะของภาพรวมของทุกคนะ แต่ความเป็นจริงสิ่งแวดล้อมทางการเรียนการสอนของแต่ละคณะ และแต่ละมหาวิทยาลัยควรจะมีลักษณะและปัญหาที่ต่างกัน จึงน่าจะส่งผลต่อการเกิดปัญหาการปรับตัวที่ต่างกัน ดังมูลเลอร์⁽⁵⁾ ได้ให้แนวคิดว่าความแตกต่างของแต่ละบุคคลจะทำให้เกิดความต้องการ ข้อขัดแย้ง และปัญหาของแต่ละคนแตกต่างกันไปในแต่ละกลุ่ม และจะแตกต่างกันไปในช่วงเวลาของปีต่างๆตามสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยแต่ละแห่ง

โดยเฉพาะคณะที่มีความยากของหลักสูตรและการเรียน อาทิคณะแพทยศาสตร์ เพราะมีกระบวนการเรียนที่มีลักษณะเฉพาะตัวและค่อนข้างสร้างความเครียดแก่นิสิตได้ง่าย เนื่องจากเป็นวิชาชีพที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับชีวิตและความปลอดภัยของผู้มารับบริการ หลังจากการศึกษาของดาร์ณี ประคองศิลป์⁽⁶⁾ ที่ศึกษาปัญหาการปรับตัวเฉพาะนักศึกษาแพทย์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปีการศึกษา 2530 ยังไม่มีการศึกษาในกลุ่มนิสิตนักศึกษาแพทย์อีก โดยเฉพาะในคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นโรงเรียนแพทย์แห่งแรกที่เปลี่ยนแปลงระบบการ

เรียนการสอนเป็นแบบ Block study ที่เน้นการเรียนแบบมุ่งความเข้าใจมากกว่าการจำ การเรียนที่มีการสอบบ่อย จากสภาวะดังกล่าวน่าจะส่งผลต่อการเกิดปัญหาการปรับตัวในกลุ่มนิสิตแพทย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้มาก โดยเฉพาะชั้นปรีคลินิก จากการศึกษาของลอยด์และการ์เทรล⁽⁷⁾ พบว่าปัญหาการปรับตัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับชั้นปี โดยจะเพิ่มขึ้นตามระดับชั้นปีที่ 1 ถึง 3 แต่จะลดลงเมื่ออยู่ชั้นปีที่ 4 ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรของคณะแพทยศาสตร์ ที่แบ่งหลักสูตรเป็น 3 ระดับ คือระยะเตรียมแพทย์ ศึกษากลุ่มวิทยาศาสตร์สาขาต่างๆ 1 ปี ระยะปรีคลินิก 2 ปี เป็นการศึกษาวิชาบังคับพื้นฐานเฉพาะสาขาทางคลินิกและเตรียมความพร้อมก่อนจะขึ้นไปสู่ระยะคลินิก จึงเห็นได้ว่านิสิตแพทย์ต้องมีการปรับตัวแรกเข้ามหาวิทยาลัยในชั้นปีที่ 1 และปรับตัวอีกครั้งเพื่อเข้าสู่เนื้อหาวิชาชีพแพทย์ในชั้นปีที่ 2 และต้องเตรียมความพร้อมเชิงวิชาการให้พร้อมก่อนขึ้นชั้นปรีคลินิก และต้องผ่านเกณฑ์วิทยาทันท์ที่ประเมินผลการเรียนรวมในชั้นปีที่ 3 ด้วย

ด้วยเหตุผลดังกล่าว การศึกษาในครั้งนี้จึงทำการศึกษาเรื่องปัญหาการปรับตัวของนิสิตแพทย์ชั้นปีที่ 1 ถึง 3 ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยศึกษาร่วมกับพฤติกรรมการดูแลตนเองด้านสุขภาพจิต เนื่องจากหากทราบข้อมูลพื้นฐานของนิสิตแพทย์ว่ามีพฤติกรรมการดูแลสุขภาพจิตเป็นอย่างไรร่วมด้วย อาจจะช่วยในการจัดกิจกรรมและวางแผนที่สอดคล้อง และการศึกษาค้นคว้าได้ศึกษาความแตกต่างของภูมิหลังของนิสิตแพทย์ ได้แก่ เพศ อายุ ชั้นปีที่ศึกษา ลักษณะโรงเรียนที่จบจากมัธยมปลาย ลักษณะการเข้ามาเรียนในคณะแพทยศาสตร์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในมหาวิทยาลัย สภาพครอบครัว ภูมิลำเนา สภาพที่อยู่อาศัย รายได้ส่วนตัวของนิสิต อาชีพของบิดามารดา การศึกษาของบิดามารดา เพื่อดูว่าตัวแปรใดที่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการปรับตัว และพฤติกรรมการดูแลตนเองด้านสุขภาพจิต

ข้อมูลที่ได้จากการศึกษานี้เป็นข้อมูลหนึ่งในการวางแผน การวางแผนส่งเสริมให้นิสิตแพทย์มีการดูแลตนเองเพื่อสุขภาพจิตที่ดี เพื่อสามารถเผชิญกับความเครียดและสามารถปรับตัวให้อยู่ในภาวะสมดุลในระยะเวลาอันสั้น เป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดการเรียนการสอน การจัดสภาพแวดล้อม ให้เหมาะสมกับลักษณะและสภาพปัญหาจริงของนิสิตแพทย์ในแต่ละชั้นปีของช่วงปรีคลินิก ทั้งนี้เพื่อการป้องกัน ส่งเสริม พัฒนาศักยภาพ เป็นหนึ่งแนวป้องกันย่อยเพื่อวางแผนจัดการในการผลิตบัณฑิตตามแนวนโยบายไม่ว่าระดับประเทศและระดับสถาบันต่อไป

คำถามการวิจัย

1. นิสิตแพทย์ชั้นปีที่ 1 ถึง 3 คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีพฤติกรรมการดูแลตนเองด้านสุขภาพจิต และปัญหาการปรับตัวอยู่ในระดับใด
2. พฤติกรรมการดูแลตนเองด้านสุขภาพจิต ของนิสิตแพทย์ชั้นปีที่ 1 ถึง 3 คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีส่วนสัมพันธ์กับปัญหาการปรับตัวหรือไม่

3. ปัจจัยส่วนบุคคลใดที่มีผลต่อพฤติกรรมการดูแลตนเองด้านสุขภาพจิต และปัญหาการปรับตัวของนิสิตแพทย์ชั้นปีที่ 1 ถึง 3 คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับของพฤติกรรมการดูแลตนเองด้านสุขภาพจิต และระดับปัญหาการปรับตัวของนิสิตแพทย์ชั้นปีที่ 1 ถึง 3 ของคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการดูแลตนเองด้านสุขภาพจิต กับปัญหาการปรับตัวของนิสิตแพทย์ชั้นปีที่ 1 ถึง 3 คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการดูแลตนเองด้านสุขภาพจิต และการเกิดปัญหาการปรับตัวของนิสิตแพทย์ชั้นปีที่ 1 ถึง 3 คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาถึงระดับของพฤติกรรมการดูแลตนเองด้านสุขภาพจิต และระดับปัญหาการปรับตัว ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการดูแลตนเองด้านสุขภาพจิต กับปัญหาการปรับตัว และปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการดูแลตนเองด้านสุขภาพจิต และการเกิดปัญหาการปรับตัวของนิสิตแพทย์ชั้นปีที่ 1 ถึง 3 ของคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยกลุ่มตัวอย่าง คือ นิสิตแพทย์ชั้นปีที่ 1 ถึง 3 คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2544 ทุกคนและเนื่องจากการวิจัยนี้ศึกษาจากนิสิตทุกคน จึงไม่มีการสุ่มตัวอย่าง

2. ตัวแปรที่ศึกษา

- 2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ ข้อมูลส่วนตัวทั่วไปของนิสิต ได้แก่ เพศ, อายุ, ชั้นปีที่ศึกษา,

ลักษณะโรงเรียนที่จบจากมัธยมปลาย, ลักษณะการเข้ามาเรียนในคณะแพทยศาสตร์, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในมหาวิทยาลัย, สภาพครอบครัว, ภูมิลำเนา, สภาพที่อยู่อาศัย, รายได้ส่วนตัวของนิสิต, อาชีพของบิดามารดา, การศึกษาของบิดามารดา

- 2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมการดูแลตนเองด้านสุขภาพจิต ที่ได้จากแบบวัดพฤติกรรมการดูแลตนเองด้านสุขภาพจิต โดย จินตนา ยูนิพันธุ์⁽⁸⁾ ฉบับที่ใช้ในการศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลตนเองของประชาชนไทยภาคกลาง จำนวน 970 คน ได้ความเชื่อมั่นโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ทั้งหมดเท่ากับ 0.93 และศรีสุดา แซ่ลิ่ม⁽⁹⁾ ได้หาความเที่ยงของแบบวัดกับนักศึกษาชั้นปีที่สี่ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำนวน 50 คน ได้ความเชื่อมั่นโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ทั้งหมดเท่ากับ 0.90 มีข้อคำถามแบ่งออกเป็นด้านต่างๆ 7

ด้าน จำนวน 60 ข้อ เป็นข้อความทางบวก 58 ข้อและข้อความทางลบ 2 ข้อ และปัญหาการปรับตัว ที่ได้จากแบบสอบถามเกี่ยวกับการปรับตัว โดย ณัฐพล แนวจำปา⁽¹⁰⁾ ฉบับที่ใช้ในการศึกษา การปรับตัวของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล ทดลองใช้กับนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล 20 คน ได้ ความเชื่อมั่นโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ทั้งหมด เท่ากับ 0.91 มีข้อคำถามแบ่งออกเป็นด้านต่างๆ 6 ด้าน จำนวน 68 ข้อ

ข้อจำกัดในการวิจัย

เนื่องจากการจัดเก็บข้อมูล ให้สิทธิเต็มแก่กลุ่มตัวอย่างในการให้ความร่วมมือ จึงอาจมี Unit และ Items missing ได้บ้าง

นิยามศัพท์เฉพาะ

-พฤติกรรมดูแลตนเองด้านสุขภาพจิต หมายถึง กิจกรรมที่เป็นพื้นฐานในการส่งเสริมสุขภาพจิตของบุคคลที่บุคคลกระทำด้วยตนเอง อย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง ทั้งในยามปกติและยามที่มีปัญหาหรือความเครียด ซึ่งประกอบกิจกรรมดังต่อไปนี้คือ การพัฒนาการรู้จักตนเอง การติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ การบริหารเวลาอย่างมีประสิทธิภาพ การเผชิญปัญหา การพัฒนาและดำรงระบบสนับสนุนทางสังคม การปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา และการดูแลตนเองโดยทั่วไป ประเมินโดยใช้แบบวัดพฤติกรรมดูแลตนเองด้านสุขภาพจิต ของ จินตนา ยูนิพันธุ์⁽⁸⁾

1.1 การพัฒนาการรู้จักตนเอง หมายถึงกิจกรรมที่บุคคลกระทำเพื่อรู้จักตนเองในด้านความคิด ความเชื่อ ค่านิยม รวมทั้งการรับรู้ความรู้สึกของตนเองว่าเป็นอย่างไรในสถานการณ์ต่างๆ มีพฤติกรรม และการแสดงออกอย่างไร เมื่อเกิดความรู้สึกแต่ละชนิด

1.2 การติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ หมายถึงกิจกรรมที่บุคคลกระทำเพื่อให้บุคคลอื่นรับรู้ความคิด ความรู้สึก ความต้องการของตนเอง รวมทั้งเพื่อให้รับรู้ถึงความคิดความรู้สึก ความต้องการของผู้อื่นได้อย่างถูกต้องตรงกัน

1.3 การบริหารเวลาอย่างมีประสิทธิภาพ หมายถึง กิจกรรมที่บุคคลกระทำในการจัดสรรการใช้เวลาในแต่ละวันอย่างมีเป้าหมายในการทำงาน และในการทำกิจกรรมทั้งส่วนตัวและร่วมกับผู้อื่นในการส่งเสริมสุขภาพจิต

1.4 การเผชิญปัญหา หมายถึงกิจกรรมที่บุคคลกระทำโดยมีเป้าหมายที่จะแก้ปัญหาหรือพัฒนาการปรับตัวเมื่อเกิดปัญหาด้านจิตใจ ความทุกข์ใจ หรือการสูญเสียซึ่งบุคคลไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ในชีวิตประจำวัน โดยใช้กระบวนการแก้ปัญหา ซึ่งประกอบด้วยการประเมินปัญหา หาสาเหตุแห่งปัญหา และแนวทางในการแก้ปัญหา รวมถึงหาแหล่งสนับสนุนความช่วยเหลือในการแก้ปัญหา

1.5 การพัฒนาและดำรงระบบสนับสนุนทางสังคม หมายถึงกิจกรรมที่บุคคลกระทำเพื่อสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลใกล้ชิด และกิจกรรมที่กระทำเพื่อให้ความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นมีความมั่นคง รวมไปถึงได้มาซึ่งการช่วยเหลือจากบุคคลใกล้ชิดเหล่านี้

1.6 การปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา หมายถึงกิจกรรมที่บุคคลกระทำตามหลักความเชื่อในศาสนาที่ตนเองยึดถือ โดยเน้นที่การละเว้นความชั่ว การกระทำความดี และการทำจิตใจให้สงบ

1.7 การดูแลตนเองโดยทั่วไป หมายถึงกิจกรรมที่บุคคลกระทำเพื่อสร้างความเข้มแข็งด้านร่างกาย รวมทั้งกิจกรรมผ่อนคลายความตึงเครียดจากการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน

-ปัญหาการปรับตัว หมายถึง ปัญหาที่นิสิตประสบและรับรู้ในระดับจิตสำนึกระหว่างศึกษาในคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้จากการรายงานปัญหาของตนเองด้วยวิธีตอบแบบสำรวจปัญหา ซึ่งการศึกษาครั้งนี้ แบ่งปัญหาการปรับตัวเป็น 6 ด้าน คือ

2.1 ปัญหาการปรับตัวด้านการเรียน ได้แก่ การที่นิสิตมีความรู้สึกไม่สบายใจหรือกายอันเนื่องมาจากแรงจูงใจ นิสัยและทัศนคติทางการเรียน เช่น ไม่ทราบวิธีการเรียนที่มีประสิทธิภาพ เรียนไม่เก่ง ได้คะแนนต่ำ พื้นฐานความรู้ไม่ดีในบางวิชา สนใจในกิจกรรมต่างๆนอกเหนือจากการเรียนเป็นส่วนใหญ่ ไม่สนใจค้นคว้าอ่านหนังสือเรียนอย่างแท้จริง

2.2 ปัญหาการปรับตัวด้านหลักสูตรและการสอน ได้แก่ การที่นิสิตมีความรู้สึกไม่สบายใจหรือการอันเนื่องมาจากเนื้อหารายวิชา และการสอนของอาจารย์ เช่น เนื้อหาวิชายากต่อการเข้าใจ ความไม่สอดคล้องกันของรายวิชา ไม่ค่อยเข้าใจในสิ่งที่อาจารย์สอน อาจารย์ทำตัวเหินห่างไม่สนใจนิสิต

2.3 ปัญหาการปรับตัวด้านสังคม ได้แก่ การที่นิสิตมีความรู้สึกไม่สบายใจหรือกายอันเนื่องมาจากการทำงานร่วมกับผู้อื่นและการขาดทักษะทางสังคมด้านต่างๆ เช่น ไม่ค่อยเข้าร่วมกิจกรรมกับเพื่อน รู้สึกกระดากอายง่ายมาก ไม่มีเพื่อนสนิทที่มหาวิทยาลัย มักมีเรื่องถกเถียงโต้แย้งกับผู้อื่น ไม่มีใครที่จะปรับทุกข์ด้วยได้ ทำตามหรือยอมตามผู้อื่นได้ง่าย

2.4 ปัญหาการปรับตัวด้านอารมณ์ ได้แก่ การที่นิสิตมีความรู้สึกไม่สบายใจอันเนื่องมาจากอารมณ์ เช่น กังวลใจในสิ่งเล็กน้อย มักเครียดอยู่เสมอ ท้อแท้ง่ายมาก มักใจลอย ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง คิดอยากฆ่าตัวตาย

2.5 ปัญหาการปรับตัวด้านสุขภาพ ได้แก่ การที่นิสิตมีความรู้สึกไม่สบายใจหรือกาย อันเนื่องมาจากสุขภาพและการยอมรับพัฒนาการทางร่างกายของตนเอง เช่นสุขภาพไม่ดี ไม่แข็งแรงเท่าที่ควร ปวดศีรษะบ่อยๆ มีโรคประจำตัว ไม่พอใจในรูปร่างหน้าตาที่เป็นอยู่ มีความพิการทางร่างกาย ทำให้หงุดหงิดรำคาญใจ

2.6 ปัญหาการปรับตัวด้านการเงินและที่พักอาศัย ได้แก่การที่นิสิตมีความรู้สึกไม่สบายใจหรือกาย อันเนื่องมาจากปัญหาทางเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ เช่น อยากมีเงินไว้ใช้จ่ายส่วนตัว

มากกว่านี้ ครอบครัวมีความกังวลใจเกี่ยวกับเงิน ทำงานเพื่อเงินค่าใช้จ่ายส่วนตัวเป็นใหญ่ ลักษณะสภาวะแวดล้อมที่บ้านไม่เหมาะสม ไม่มีห้องส่วนตัวที่บ้าน ไม่พอใจบ้านหรือที่พักที่อยู่ในปัจจุบัน

ผลหรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ทราบถึงพฤติกรรมการดูแลตนเองด้านสุขภาพจิต และปัญหาการปรับตัวของนิสิตแพทย์ชั้นปีที่ 1 ถึง 3 คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รวมถึงปัจจัยต่างๆที่เกี่ยวข้อง อันจะเป็นประโยชน์ในการจัดรูปแบบการเรียนการสอนและการจัดสภาพแวดล้อมทางสังคมให้เหมาะสมกับสภาพนิสิต การวางแผนส่งเสริมการจัดกิจกรรมในคณะ ให้สามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมมหาวิทยาลัยได้อย่างมีความสุข พัฒนาศักยภาพได้อย่างเต็มที่
2. เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องต่อไป